

ANUL I.

Caransebeș, 14 Iunie (27 Iunie) 1918

LUMINA

FOAIE RELIGIOASĂ-CULTURALĂ PENTRU POPOR

ABONAMENTUL:

Pe an:	12 coroane
Pe 6 luni:	6 "
Pe 3 luni:	3 "
Un număr	24 bani

APARE JOIA

REDACTOR:
Dr CORNEL CORNEAN

REDACȚIA ȘI ADMINISTR.: Strada Timișorii Nr. 59.

TELEFON Nr. 30.

INSERTIUNILE SE SOCOTESC AMASURAT TARIFEI
MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ**Fapte și învățături**

Sabin Evuțian

**De ce slăbește puterea de viață
și de ce crește poporația?**

Din faptele însirate până acum putem scoate două adevăruri de netăgăduit. Întâi, creșterea poporației a început înainte de război, iar în cursul acestuia a ajuns la culme. Al doilea, în aceeaș vreme se arată la toate neamurile din țară o slăbire în puterea de viață.

Voi tâlcui acum, după cei precedtori, toate pricinile acestor fapte îngrijorătoare. Pentru că răul îl putem stârpi, numai dacă-i cunoaștem rădăcina.

Începem cu pricinile, care fac să slăbească puterea de viață.

Cum nu toți oamenii sunt la fel, nu toți sunt deopotrivă de spornici, — așa nici popoarele n'au la fel puterea de viață. Este în alcătuirea trupului și a sufletului fiecărui popor ceva, dela care atârnă puterea sa de viață. Noi, am văzut, nu suntem cei mai spornici, dar suntem cei mai vânoși. Dacă totuș nu desfășorăm întreagă puterea noastră de viață, de vină sunt întâi imprejurările de trai, neajunsurile de tot felul, care sunt mai multe la orașe și sunt mai mari la cei-ce trăiesc din lea (plată) măsurată. De aceea aici și la aceștia aflăm cei mai puțini copii și cele mai multe căsătorii sterpe (neproductive). În sir urmează astfel: profesori, advocați, medici, slujbași la comună și comitat, învățători, preoți și economi. Cei dințai au mai puțini copii, la ei s'au aflat totodată cele mai multe căsătorii sterpe; la cești din urmă dimpotrivă. Deci puterea de sporire e cu atât mai mică, cu cât sunt mai multe neajunsurile. N'am spus însă destul. »Copii mulți și zdrențe multe...« e vorbă din bătrâni; — în ținuturile sărace

avem mai mulți copii. Pricina adevărată nu e prin urmare numai în neajunsuri, ci și în felul de ocupație al oamenilor. Cei-ce muncesc adică cu spiritul (cu capul — cum se zice —) se istovesc mai curând. De aceea mulți nici nu socotesc bunăstarea unui popor după numărul nașterilor, ci după numărul morților; acesta trebuie să fie cât se poate mai mic.

Afară de pricinile acestea, ce izvoresc din firea lucrurilor, mai sunt și de acelea, cari au la temelie neștiința ori nepăsarea păcătoasă. Așa sunt: vițiu (păcatul) nemțesc de 1—2 copii; oprirea peste tot a nașterilor — chiar și în familiile cu bunăstare —, de unde urmează și numărul foarte mare de familii sterpe (la noi 17—18 din o sută); e apoi scăderea căsătoriilor peste tot; în sfârșit numărul mare de viețuiri în neleguire, pentru că — s'a mai spus — frica și rușinea de păcat tot păcat naște. Aceste rele arată o lipsă de dragoste față de omul însuș și față de semenii mai deaproape, dar arată și o neînțelegere a rostului, ce-l au copii în viață neamului.

Dacă în ce privește puterea de viață — pălangă toate realele — suntem vânoși, nu ne putem lăuda cu un mic număr de morți. Mortalitatea e mai mare în părțile locuite de Români (Ardeal, Bănat, Maramureș); aici mor cei mai mulți copii în vîrstă de tot fragedă.

Tărani noștri — peste tot — trăiesc în locuințe nesănătoase, umede și neaerisite (cu aer stricat în odăi). Urmarea e, că mulți copii se nasc cu boale de plămâni. Alți copii din naștere chiar au boale de stomac (râză — cum zic unii —), fiindcă mamele în timpul lehuziei nu se hrănesc din destul și potrivit. Ceste două pricini sunt și din săracie, mai mult însă din neștiință și nepăsare. Căți tărani de-a noștri mânancă carne, ouă, și o

pâne cum se cade? Mă gândesc mai ales la părțile muntoase. Dacă au galăje (hoare), mei, ouă — și la sate cine nu poate avea? — le vând, iar ei se hrănesc cu mămăligă și mălai cu ceapă! Tot neștiința — e drept că de multe ori și nevoia (sila) — e pricina, că țărancele noastre muncesc din greu până în clipa nașterii, — deaici apoi o urmare foarte pagubioasă și pentru mamă și pentru copil: slăbirea și istovirea (sleirea). Să să ne mirăm, că ne mor copiii, cari vin pe lume cu moșteniri de boale, și cari sunt slabii, iștoviți înainte de-a vedea lumina zilei?! Seceră apoi între ei, fără pic de milă, mai ales două boale crunte, ce se moștenesc din tată'n fiu, tuberculoza (boala de piept) și sifilisul (boala de sânge). În vremi bune, cu zece ani îndărăt, erau în țară jumătate de milion de tuberculoși (din cari au murit 100 de mii) și 40 de mii cu boale de sânge, iar dintre copiii români au murit în mijlociu 35 la sută. Azi? Știe Dumnezeu bunul!

Afară de pricinile acestea nemijlocite, cum sunt boalele, — mai sunt și pricini mijlocite, cari fac să crească mortalitatea. Așa sunt: neajunsurile traiului zilnic, felul de ocupație, desfășurarea muncii, mai ales însă neștiința de-a viețui potrivit sănătății (locuință, curătenie, hrana) și mai presus de toate adâncă neștiință de-a ști bine îngriji și crește copiii.

Când vom ajunge să stârpim din rădăcină pricinile acestea, prin neîcetată luminare, atunci vom păși și noi pe calea bunăstării trupești și sufletești, pe calea trăiniciei popoarelor.

Din sfânta Scriptură

„De veți ierta oamenilor greșalelor, ierta-va și vouă Tatăl vostru cel din ceriuri; iară de nu veți ierta oamenilor greșalele lor, nici Tatăl vostru nu va ierta greșalele voastre.“ (Matei c. 6, v. 14—15).

Pag. 2.

Dumineca I-a după Rosalii

(Evanghelia dela Matei cap 10, v. 32. 33, 37, 38; Cap 19, v. 27—30.)

"Zis-a Domnul învățăcilor săi: Tot cel-ce mă va mărturisi pe mine înaintea oamenilor, îl voi mărturisi și eu pe el înaintea Tatălui meu cel din ceriuri. Iar care se va lăpăda de mine înaintea oamenilor mă voi lăpăda și eu de dânsul înaintea Tatălui meu cel din ceriuri. Cel-ce iubește pe tată sau pe mamă mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine; și cel-ce iubește pe fiu sau pe fică mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine. Și cel-ce nu va lua crucea sa, și să vină după mine, nu este vrednic de mine. Atunci răspunzând Petru i-a zis lui: „Lată noi am lăsat toate, și am venit după tine, dară nouă ce va fi? Iar Isus a zis lor: Adevăr grăiesc vouă, că voi cari ați venit după mine, la a doua naștere, când va ședea Fiul omului pe scaunul măririi sale, veți ședea și voi pe douăsprezece scaune judecând pe cele douăsprezece sămîntii ale lui Izrael. Si tot cel-ce a lăsat case, sau frați sau surori, sau tată sau mamă, sau muiere sau feciori, sau holde, pentru numele meu însutit va lua și viața veșnică va moșteni. Și mulți dințai vor fi pe urmă, și de pe urmă întâi.“ *

Mântuitorul nostru Isus Cristos a prevăzut, că urmașii săi, adevărății creștini, vor avea de suferit multe prigoniri, de aceea el îi îndeamnă să fie fără frică și să nu se rușineze a-l mărturisi pe Dânsul că este cu adevărat Fiul lui Dumnezeu, care a venit în lume să măntuiască neamul omenesc. Dar această mărturisire cere dela oameni cea mai mare lăpădare de sine. De multe ori iubirea față de părinți și față de copii va ajunge în contracicere cu iubirea față de Cristos; totdeauna însă iubirea față de Cristos trebuie să fie mai mare și mai puternică, pentrucă nimeni nu poate fi și al lui Cristos și al lumii. Prin aceasta Cristos nu strică porunca legii

vechi, care zice: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta“, ci mai mult o desăvârșește, pentrucă el nu oprește a cinsti și a iubi pe părinți, ci cere ca iubirea față de Cristos să fie mai mare chiar și decât iubirea față de părinți.

Creștinul trebuie să lupte fără încetare în contra răului din lume și în această luptă viața lui este totașă de grea ca și cum ar trebui să poarte în toate zilele crucea pe umeri mergând la răstignire. Numai vietuind așa omul împlineste voia mai înaltă a lui Cristos și se face vrednic de el. Cea mai frumoasă pilda a lăpădării de sine și a iubirii față de Cristos au arătat-o apostolii, pentrucă ei au părăsit tot ce au avut în această lume: case, părinți, neamuri, averi, și s-au lipit de Cristos însotindu-l în tot locul și ascultând învățătura lui mântuitoare. De aceea Domnul le făgăduiește, că „la a doua naștere“, adecă la ziua învierii și a înfricoșării judecății, ei se vor bucura de o deosebită cinste și mărire. Isus va judeca atunci lumea întreagă, șezând pe tronul măririi sale ca un împărat atotputernic, iar apostolii vor lua parte la această judecată ca servitorii credincioși, ai lui și vor judeca cele douăsprezece neamuri ale poporului izraelitan. Dar nu numai apostolii, ci și toți creștinii, cari au urmat pilda apostolilor și au iubit pe Cristos mai mult decât bunățile pământești vor primi răsplată însutită pentru iubirea lor. Atunci mulți dintre cei ce aici pe pământ au fost cei mai de pe urmă acolo vor fi cei dintâi; și iarăși mulți dintre cei ce aici au fost cei dintâi, acolo vor fi cei de pe urmă.

Aceste cuvinte ale lui Cristos au înărtit pe sfintii apostoli în ostenelelor lor și pe sfintii mucenici în chinurile groaznice ce le-au pătimit dela cei necredincioși. Aceste cuvinte să ne întărească și pe noi în vremurile de grea cumpăna. Vremurile de astăzi cer și dela noi să purtăm crucea suferințelor, dar cu toate acestea nimenea din noi nu va putea zice cătră Mântuitorul: „lată noi am lăsat toate și am venit după tine“. Căti orfani și căti ciungii și ologi și alții nefericiți, toți jertfe ale ră-

boiu lui de acum, așteaptă măngăiere și alinare suferințelor, — și căti dintre creștinii feriți de grozăvenile războiului și-au făcut datoria față de acești frați ai lor? Căti au urmat față de aceștia pilda Mântuitorului și a apostolilor lui? Cu toată greutatea vremurilor de astăzi, prea puțini sunt cei ce mărturisesc pe Cristos nu numai cu cuvântul, ci și cu fapta. Iar celor mulți, celor ce numai cu numele sunt creștini, și astăzi le zice Cristos: „Tot cel-ce mă va mărturisi pe mine înaintea oamenilor, îl voi mărturisi și eu pe el înaintea Tatălui meu cel din ceriuri; iar care se va lăpăda de mine înaintea oamenilor, mă voi lăpăda și eu de dânsul înaintea Tatălui meu cel din ceriuri.“

P. B.

Știrile săptămânii

Învitare la abonament

Sau strecurat aproape 6 luni de zile de când am dat ființă foii noastre. În acest răstimp cetitorii s-au putut convinge, că drumul ce-l umblăm intru ajungerea tântei, fixate în numărul prim al „Luminii“, drept și bun este.

Numărul celor ce ne însoțesc a crescut în măsură neașteptată. „Lumina“ este astăzi cu drag cetită în toate părțile locuite de Români. Nu este sat românesc unde să nu fi pătruns. Sămânța sămânătă a căzut pe pământ mănos și începe să încolească. Răsplata aceasta a nizuințelor noastre ne dă putere să mergem înainte.

Deschidem deci cu 1 Iulie nou abonament și rugăm pe toti aceia, cărora li se împlineste timpul de prenoire a abonamentului, să ne trimită de cu vreme prețul foii pe cel puțin 3 luni. Abonații veci să lipească pe cuponul mandatului postal fația, sau să ne scrie că sunt abonați veci sau noi.

Prețul gazetei noastre nici

FOIȚA „LUMINEI“

Năpasta

Anii trec și'n a lor sită vârstă ta încet se cerne
Negrul păr de odinoară în val argintiu s-așterne;

Sau pălit de vânt tomnatic obrajii îmbujorați,
Obosiți scăpesc sub gene ochii plânsi și lăcrimați.

Față palidă și tristă trece'n umbra bâtrâneței;
Suferințe nemiloase i-au stins focul tinereței;
Glasul de odinoară dulce, lin și fermecat,
Nădușit de'nduoșare plângere visul zbuciumat.

Ieri voioasă și iubită, azi zimbești cu intristare,
Sub a grijelor urgie surisul de ieri dispără;
Gânduri mari, iluzii rupte și duioase amintiri,
Au drîpt și au stors roșața buzelor de trandafiri.

Înzadar jelești cu lacrimi anii scumpi ai pri-
măverii,
Rosmarinul tinereții s'a pălit în vraja verii;
În năpastele vieții portă trudită jalea'n sin:
Groaza zilelor trecute, spaima zilelor ce vii.
Iosif Veleean, sergent major

Să nu uităm de soldații noștri de prin spitale!

Tullia Bogdan

Încă dela începutul războiului soldații români de prin spitale s-au plâns că publicul românesc nu urmează pilda celorlalte neamuri și nu se îngrijește de ei să aibă cărți și foi românești de cetit. În spitale în cari zaceau alături sărbă, slovacă, poloni, nemți și români, toți aveau foi scrise în limba lor, numai bietul român sta pierdut, fără să aibă măngăierea să poată ceti și el litera scrisă românește. Dacă ne-am da seamă destul de bine, cătă măngăiere este pentru soldatul bolnav, rănit și schilav scrisul românesc, fiecare dintre noi și-ar ține de datorință să trimită căte-o carte cetită, învechită, ori foile cetite, la vre-un spital în care se găsesc și fețiori de neamul nostru.

Nu de mult am cetit o scrisoare a părințelui Ștefan Kramaz, care străin de limba și legea noastră, l'a umplut mila de soldații români și roagă să i-se trimită cărți sau foi pe care să le împartă între ei. Spune că dintre toate neamurile numai românilor nu li-se trimit foi și n'au cu ce-și petrece zilele lungi de urăt. Oricare român de bine, preot, dascăl, paroh, și ceia-

lalți mulți dintre noi, să trimită la adresa: Stefan Kramaz Feldkurator, Heimkehrlager 237, Etappenpost 166, dacă nu cărți, dar foile pe care le-au cetit și le-au adunat în câteva săptămâni. Cărțile se pot trimite numai ca imprimate (nyomatvány) în pachetele de 35 dkg., iar foile sub fație pe care să se scrie adresa exactă.

Un alt român Petru Purice, care zace în spitalul din Ungvár (városi közkórház, Régi h.sz.) cere și el cărți de cetit, că în spital sunt de toate neamurile și toți au foi, numai cei cățiva români sunt uitați de ai lor.

Să facem măcar acest puțin pentru bieții feciori, cari și-au pierdut sănătatea luptând pe pământuri străine. Să le dăm această slabă măngăiere pentru jertfa ce au adus-o. Să nu mai auzim plângeri că alte neamuri se îngrijesc de soldații lor, și numai românilor nu le pasă de suferințele celor cari zac prin spitalele îndepărtate. Dacă ne gândim, cătă au indurat ei dela începutul războiului! Noi nici nu știm poate prețul lăcomia lor după o carte românească, noi cei cari nu știm ce înseamnă să trăiești iarna și vara în ploaie și ger, între străini, cari nu și pricpe vorba și sufletul. Cătă bucurie-l pentru ei când aud iarăși vorba de-acasă sau când se separă încă, dar pot ceti măcar în graiul lor. În acest ori cătă de mic și neînsemnat fapt s'ar

Nr. 23.

LUMINA

de astădată nu-l ridicăm, deși spe-
sele cu scoaterea ei cresc pe zi ce merge.
„Lumina“ e deci astăzi cea mai bună și
mai ieftină gazetă românească. Abona-
mentul ei e:

Pe an	12 Coroane
Pe jumătate de an	6 "
Pe trei luni	3 "

Mersul războiului. Comunicatele oficiale ne spun, că luptele săngeroase dela Piave și-au ajuns culmea. Ele întrec pe cele purtate la timpul său la Isonzo. Comanda armelor noastre o are generalul Boroevics, care cu deosebită iștețime constrâng pe italieni să-și arunce în foc toate rezervele. Îndeosebi luptele de pe platoul Montello-Carst au fost extrem de vehemente. Pe un front de 2 chilometri lățime pept la pept au luptat cele două armate și dușmanul a jertfit 8 regimenter de asalt spre a clătina linia eroilor noștri. Opintirile italienilor însă au rămas zadarnice, căci numai pe Montello am făcut într-o singură zi 3800 prizonieri. Numărul prizonierilor la frontul italian se urcă până acum la 50.000. Ca să se convingă despre vitejia trupelor noastre și Majestatea Sa a cercetat frontul italian fiind pri- mit pretutindeni cu mare însuflețire.

Raportorii foilor engleze comunică ziarelor, că la frontul italian numărul tunurilor armelor noastre întrece cifra de 5300, iar soldații austro-ungari căzuți în prinsoare sunt bine echipați și bine nutriți. E interesant, că generalul englez Smuts a făcut declarația, că ententa nu mai poate nădădui învingere la *frontul apusean*. Și de fapt din comunicatele statului major german vedem zilnic, cum încercările trupelor franceze și engleze ajutorate și de americani de a începe la diferite părți ale acestui front contraprofesivă, rămân zadarnice. Dreptaceea conducătorii țărilor dușmane amintesc tot mai mult pacea.

SPRE STIRE. La numărul nostru de astăzi am alăturat mandate poștale pe seama acelora, a căror abonament espiră cu finea lunei curente.

Împrumutul al 8-lea de război va avea succes desăvârșit. Toți cetățenii, fără deosebire de neam, și știu și deastădată îndeplini datorința față de patrie. Fiește-care subscriind la

împrumutul de război, contribue la izbânda finală și la accelerarea încheierii păcii.

† **Rubin Patiția**, fruntaș din Alba-Iulia, care a jucat rol important în istoria culturală și politică a neamului nostru, a murit la 13 Iunie a. c. în vîrstă de 77 ani. Vecinică să-i fie pomenirea!

† **Nicolae Mehler**, vicecăpitän polițial în Caransebeș, a reposat în etate de 57 ani. A fost un slujbaș imparțial și conștientios.

Examen de maturitate la gimnaziul nostru din Brașov au dat anul acesta cu succes: Livia Moșoiu, Mihail Iacob, Ioan Medrea, Dorin Pavel, Gheorghe Cornean, Victor Giurgiu și Caius Olariu.

Pogorârea Duhului sfânt a fost serbată în Caransebeș cu evlavie. Sfânta liturghie a celebrat-o Prea Sfântă Sa părintele episcop Dr. E. Miron Cristea cu mare azistență. Credincioșii veniți în număr mare la sf. biserică împreună cu soldații regimentului 2, recruitați din părțile Aradului și din Bihor, s-au depărtat dela slujbele dumnezeiești măngăiați și recreați sufletește.

Spre știrea învățătorilor penzionați se comunică, că blanchete de chitanță pentru ajutorul de război votat cu rezoluția ministerială Nr. 89382/1918 se pot căpăta la învățătorul în retragere Nicolae Tulea din Caransebeș.

„Banca Generală de Asigurare“ pentru al VIII-lea împrumut de război. Ca și la împrumuturile de război anterioare, așa și la împrumutul actual, Banca noastră de asigurare din Sibiu, ofere clienților ei asigurări asupra vieții, care să li se plătească, la scadență, în obligațiuni ale împrumutului de război. Prin aceste asigurări se dă posibilitatea, că *fie cine* între anii 18—35 ai etății, fără considerare la sex și ocupație, să poată participa la subscrerea împrumutului de război. Cel ce voiește să subscrive de pildă suma de Cor. 1000, și nu are destui bani pentru acest scop, poate face o asigurare de viață pentru această sumă, iar banca în schimb subscrive din împrumutul de război obligațiuni de aceeași valoare.

Cine urmează această combinație norocoasă, dovedește nu numai o faptă patriotică, ci arată o deosebită îngrijire de viitorul proprietății familiilor, pentru că la caz de moarte mai înainte de expira-

rarea terminului de asigurare, titlui împrumuturilor de război se predau celor îndreptățiti (favorizaților asigurării) imediat și fără a se mai cere achitarea ratelor restante dela suma împrumutului subscris. Pentru acest scop banca noastră are două modalități de asigurare și anume:

1. Fără vizită medicală până la suma de Cor. 5000.

2. Cu vizită medicală pe durata de 12, 15 sau 20 ani și până la orice sumă.

Premiile sunt cu mult *mai ieftine* ca la asigurările normale, deoarece dobânda de $5\frac{1}{2}\%$ a efectelor împrumutului de război face cu puțință reducerea premiilor, a căror sumă diferă după etate și durată între Cor. 30 și Cor. 73 și se pot plăti în diferite rate ca la asigurările normale.

Prospete și informații se pot căpăta dela „Banca Generală de Asigurare“, Sibiu.

Sfintirea clopotului de oțel în Apadia.

Recirare fiind clopotele de aramă din această comună pentru trebuințele armatei, credincioșii evlavioși, în frunte cu păstorul lor sufletesc, au cumpărat un clopot de oțel în preț de peste 1000 coroane. La sărbătoarea Rusaliilor, când se serba în vremuri bune rugă, să dat din nou glas turnului frumoasei biserici din Apadia. Sfintirea clopotului și sf. liturghie a săvârșit-o parohul locului Nicolae Cornean cu azistență protodiaconului Dr Cornel Cornean. Se cuvine laudă credincioșilor, cari știu să-și iubească și să-și prețuiască sf. biserică.

Ordinațiunea privitoare la secvestrarea lânei a apărut. Toată lâna din țara întreagă să se secvestreze începând cu 22 Iunie. Fără atestat dela autorități lână nu se mai poate cumpăra.

Recirarea bucatelor. Prin ordinațiunea cea nouă a guvernului Nr. 2440/1918 cu care se pune sub secvestru întreaga recoltă a anului 1918 nu s'a stabilit porția, ce este a-se lăsa producentului pe seama trebuințelor sale. Se zvonește, că aceasta se va fixa atât pentru capul familiei, cât și pentru soția sa, în 18 klgr, ceea-ce ar fi o îmbunătățire față de anul trecut, când femeilor li s'a lăsat 15 klgr.

13,955 morminte ale eroilor în Ardeal. În aceste morminte zac osămintele a 22,120 soldați căzuți pe câmpul de luptă. Din aceștia soldați aparținători armelor noastre au fost 8713

părea să ne arătăm și noi vrednicia față de alte neamuri și dacă numai o parte dintre căturarii noștri le-ar urma pilda, n'am mai auzi plângeri de felul acesta de căi ar trebui să ne simțim jigniți.

Dor și jale

— Dare de seamă —

Zilele acestea am primit o carte, o broșură, cu un exterior neprezentios, dar cu un titlu foarte sugestiv: „Dor și jale“. Curiozitatea trezită de acest titlu m'a făcut să „consumez“ într-o răsuflare, — cum zice românul, — întreg ciclul de poezii legate în acest mănunchiu, și o mărturisesc cu multă sinceritate, că titlul de mai sus nu se poate mai nimeri și mai adevarat.

Începând cu poezia „Jalea-i petrețe“ și sfârșind cu „Invalidul“ fiecare vers, fiecare poezie este ecoul unui suflet zbuciumat, unei inimi sensibile, chinuite de întâmplările grozave, de cercările aspre ale războiului. Peste aceste peatarea unui sentiment mai senin, mai cald, treuri puțin mai îndrăzneț, dar totuș zăvorit între marginile bunului gust și simțului ales.

Eticheta e de o însinuanță modestă: „Versuri poporale“, căci pe lângă versuri poporale se află bucăți, cari prin forma și cuprinsul lor stau mult deasupra „versurilor poporale“, cari sunt mai mult niște alcătuiri neprezentioase, ușoare, distractive. Multe din „viersurile poporale“ sunt alcătuiri serioase ale unui suflet gânditor, viguros și delicat în acelaș timp, care știe să țină cu multă îndemânare cumpăna între simțirea exteriorizată în tremurarea unei lacrimi și între izbucnirea unei revolte înbăușite cu anevoie.

Poezia „Ivangorod“ plină de avânt și forță în față cu piesa „Acum tac și te ascult“, ne arată puterea de exteriorizare, de intuire clară și nemijlocită ale unor stări sufletești cu totul diferite. Această nemijlocire atrăgătoare, interesantă, înlanțuește atenția cetitorului pricepător și cu gust și produce acea plăcere trainică, ce o trezesc lucrurile mari, interesante, superioare.

Abstragând dela unele banalități mărunte, strecute în năvala râvnitoare de a produce în timp scurt mult și bine, — întreg ciclul celor 21 de poezii formează un întreg armonic, plin de o simțire gingășă, duioasă, — de gândiri serioase, grave, alese, a căror cetire distraje, instruiază, înseninează și mișcă.

Autorul acestor „Versuri poporale“ d-l Iosif Velcean și de astădată a dat dovadă, că atât în

muzică cât și în literatura de ocazie are îndemnarea de adevărat măiestru, care creiază și se ridică deasupra individualităților de duzină. Recomand atât inteligenței cât și poporului nostru acest op valoros. Prețul modest de 2 cor. e neînsemnat pe lângă valoarea cuprinsului lui. Munca cinstită și valoroasă trebuie reșplatită.

Veteranul

Unirea

Petru Dulfu

Nisipul de pe maluri
Văzut-ăji ce ușor
E spulberat în aer
De orice vântisor?

Când se unește însă
Grăunte cu grăunte
Și-o stâncă se încheagă
Din firele mărunte,

Ce-i pasă atunci stâncii
De-a vântului suflare?
Din loc nici uraganul
S'o miște nu e 'n stare.

